

Rozwój Srebrnej Gospodarki oraz agencje rządowe dla seniorów

Dokument przedstawiający stanowisko

[Globalnej Sieci Stowarzyszeń i Organizacji: Emeryci Rozwijają Srebrną Gospodarkę](#)

Opublikowano 19 września 2022 r.

Tłumaczenie: Anna Grabowska

SŁOWA KLUCZOWE:

społeczeństwo długowieczne; starzenie się populacji; aktywne starzenie się; korzystanie z e-technologii i e-usług przez seniorów; przewodnik e-usług dla seniorów 55+; kształcenie ustawiczne; alfabetyzacja cyfrowa; e-learning; życzliwość dla starości; koncentrowanie się na seniorach; minister ds. seniorów; rada seniorów; srebrna gospodarka

DLACZEGO SIEĆ

Niepewne prawa seniorów, zwłaszcza tych, którzy są dobrze wykształceni i od których oczekuje się, że będą doradzać i prowadzić młodsze pokolenia, spowodowały tworzenie międzynarodowych stowarzyszeń rzecznictwa oraz opiniotwórczych grup liderów. Siła tych grup jest jednak różna w poszczególnych krajach. W niektórych krajach są wspierane i są przedmiotem intensywnego zainteresowania; w innych są praktycznie ignorowane. Z tego powodu uważamy, że stworzenie sieci wszystkich tych stowarzyszeń jest niezbędne. Proponowana sieć miałaby stanowić wsparcie dla Rady Praw Człowieka ONZ, niezależnych ekspertów oraz Globalnego Sojuszu na rzecz Praw Osób Starszych. Wymienione organizacje już dawno zalecały stworzenie uznanego instrumentu łączącego rozproszone obecnie wysiłki. Proponowana sieć będzie zatem dążyć do promowania międzynarodowej wymiany odpowiedniej wiedzy fachowej i wzmocni działania, które obecnie pojedyncze kraje podejmują w celu osiągnięcia tych celów. Na przykład można organizować informacyjne wydarzenia publiczne w celu promowania konkretnych inicjatyw wspierających i stwarzania okazji do zaprezentowania się nowym członkom sieci. Sieć będzie promować zdrowie seniorów, zapobieganie chorobom, mobilność seniorów, bezpiecznie zorganizowany czas wolny dla seniorów, edukację żywieniową, ochronę przed nowymi zagrożeniami i niebezpieczeństwami, a także równość usług potrzebnych seniorom do opanowania nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W przypadku emerytowanych członków akademickich sieć będzie promować równość w odniesieniu do dalszego korzystania z technologii cyfrowych (w szczególności poczty elektronicznej), stałego dostępu do bibliotek naukowych oraz gwarantowanej zdolności seniorów do finansowania własnych programów badawczych i prowadzenia bezpłatnych seminariów.

SREBRNA GOSPODARKA

Pojęcie „srebrnej gospodarki” obejmuje wiele różnych, powiązanych ze sobą działań. Działania te mogą poprawić jakość życia seniorów, w szczególności poziom ich włączenia do życia społecznego i zaangażowania w działalność gospodarczą. Cele te można osiągnąć poprzez rozwój innowacyjnych polityk, produktów i usług spełniających potrzeby seniorów. To z kolei przyniesie większy wzrost i zatrudnienie w całej gospodarce.

Koncepcja srebrnej gospodarki ma na celu całościowe spojrzenie na starzenie się i stwarzane przez nie możliwości w odniesieniu do przyszłego kierunku szerokiego zakresu polityk, takich jak te dotyczące przyjaznego środowiska, zatrudnienia 50+, uczenia się przez całe życie i profilaktycznej opieki zdrowotnej. Co więcej, stara się uwzględnić nowe technologie (np. monitorowanie zdrowia, inteligentne domy, pojazdy bez kierowcy, roboty opiekuńcze) w celu wykorzystania ich do obniżenia kosztów starzenia się i poprawy życia starszych obywateli, wspierając i ulepszając jednocześnie gospodarkę.

Pierwszy dokument Komisji Europejskiej dotyczący srebrnej gospodarki podkreśla wagę tej koncepcji. Ze względu na rosnącą długość życia i niski wskaźnik urodzeń, ludność UE znacząco starzeje się. W dokumencie tym podano, że w 2013 r. w UE, na czterech dorosłych w wieku produkcyjnym (15-64 lata) przypadała jedna osoba w wieku powyżej 65 lat, w 2060 r. będą to do zaledwie dwie dorosłe osoby w wieku produkcyjnym na każdego seniora. Inny dramatyczny wskaźnik statystyczny to liczba urodzin; jedno dziecko na pięciu żyjących seniorów. Na szczęście poważne wyzwania stwarzają wyjątkowe możliwości. Słabe strony można przekształcić w mocne strony, wzmacniając sieci i strukturę społecznościową. Po pierwsze, wielkość srebrnej gospodarki. Niektórzy obliczyli, że gdyby społeczność osób powyżej 50. roku życia była państwem, odpowiadająca mu gospodarka byłaby trzecią co do wielkości na świecie, po Stanach Zjednoczonych i Chinach, przed Japonią, Niemcami i Wielką Brytanią. Po drugie, srebrna gospodarka nie odnosi się do pojedynczego segmentu rynku krajowego lecz do gospodarki obejmującej kilka głównych segmentów. W istocie wkład populacji seniorów ma wpływ na każdy rynek i branżę – w tym mieszkalnictwo, transport, przemysł spożywczy, ubezpieczenia, robotykę, opiekę zdrowotną, komunikację (w tym Internet), sport, wypoczynek i podróże. Znaczenie populacji osób starszych należy również obliczać na podstawie wielkości jego zasobów. Na przykład we Włoszech raport Confindustria pokazuje, że obecnie obywatele w wieku powyżej 75 lat zachowują umiejętności językowe oraz pamięć, znacznie lepiej niż w przeszłości. W konsekwencji mieszkają we własnych domach, posiadają wystarczające zasoby ekonomiczne, spędzają wolny czas ciesząc się wakacjami, mają własne hobby, uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych, uprawiają sport. W związku z tym wprowadzając w obieg swoje pieniądze, potrzebują towarów oraz usług.

Aby zapewnić jak najdłuższy wkład osób starszych w gospodarkę, społeczeństwo musi poczynić większe inwestycje w opiekę prewencyjną, a nie wyłącznie w leczenie chorób. Społeczeństwo musi również inwestować w narzędzia i sprzęt do zrównoważonej mobilności. Należy usunąć bariery w uczestnictwie w działaniach społecznych oraz zapewnić preferencyjne drogi dostępu i bezpieczne miejsca dostaw żywności. Niektóre potrzeby seniorów można zaspokoić za pomocą technologii. Na przykład, dzięki wykorzystaniu połączenia za pośrednictwem Internetu urządzeń komputerowych wbudowanych w przedmioty codziennego użytku, umożliwiającym im wysyłanie i odbieranie danych, osoby starsze mogą nadal mieszkać w swoich domach, podczas gdy ich zdrowie jest monitorowane za pomocą różnych podłączonych czujników. Inne możliwości obejmują mobilne aplikacje zdrowotne, które pomagają w śledzeniu funkcji życiowych seniorów, nowe produkty ICT, takie jak robotyka opiekuńcza oraz nowe produkty żywnościowe opracowane w celu zaspokojenia potrzeb żywieniowych osób starszych.

MINISTERSTWO SENIORÓW

Zaspokojenie potrzeb rosnącego udziału seniorów w populacji będzie wymagało zmian w niektórych strukturach społeczno-gospodarczych oraz w organizacji rządowej. Srebrna gospodarka nie powstanie sama. Dlatego proponujemy powołanie Ministra do Spraw Seniorów w każdym kraju sieci, aby pomagał wprowadzać i organizować zmiany.

Dotychczas tylko siedem krajów (Australia, Kanada, Irlandia, Malta, Nowa Zelandia, Szkocja, Walia) ma takiego ministra. Minister do Spraw Seniorów jest główną osobą odpowiedzialną za tworzenie i wdrażanie polityk gwarantujących określone usługi dla seniorów, takie jak ochrona zdrowia i zapewnienie bezpieczeństwa. Ponadto będzie reprezentował seniorów jako członek gabinetu, aby inni ministrowie byli informowani o specyficznych potrzebach osób starszych podczas tworzenia i wdrażania polityki dla własnych ministerstw, które są odpowiedzialne za obszary takie jak zdrowie, sprawy społeczne, przemysł, środowisko, edukacja i transport. Podsumowując, seniorzy muszą mieć równy głos przy stole ministrów rządu.

Minister do Spraw Seniorów ma za zadanie wspierać i promować srebrną gospodarkę. Musi spojrzeć całościowo na starzenie się społeczeństwa, a także na szanse i wyzwania, jakie ono stwarza. Jednym z takich wyzwań będzie np. powołanie stałych inicjatyw edukacyjnych, które zapewnią osobom starszym odpowiedzialny wybór w referendach i petycjach, m.in. dotyczących nowych dostępnych technologii i nowych sektorów rynku, a także dotyczących produktu krajowego brutto dedykowanego srebrnej gospodarce. Innymi ważnymi kwestiami dla seniorów będą te, które wpływają na inicjatywy dotyczące profilaktyki zdrowotnej i te, które wpływają na usługi dla osób niepełnosprawnych.

RADA SENIORÓW

W celu koordynacji działań rządowych na szczeblu krajowym i lokalnym związanych ze srebrną gospodarką potrzebny będzie również organ międzyrządowy (forum seniorów), który będzie dzielić się informacjami, omawiać ważne kwestie dotyczące seniorów oraz współpracować w ramach kluczowych projektów.

Rada Seniorów jest organem opiniotawczo-doradczym przy Ministrze do Spraw Seniorów lub w Sejmie. Jej celem jest wspieranie partycypacyjnego podejmowania decyzji przez osoby starsze. Na poziomie lokalnym Rada Seniorów może wspierać bardziej świadome podejmowanie decyzji, pomagając zidentyfikować lokalne potrzeby, co z kolei przyczyni się do lepszej alokacji zasobów.

Główne cele Rady Seniorów to: określenie specyficznych potrzeb seniorów, promowanie i realizacja działań i projektów dedykowanych dla dobra seniorów, doradzanie rządowi w sprawach dotyczących dobra seniorów, utrzymywanie skutecznej komunikacji rządowej z seniorami oraz nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z organizacjami prowadzącymi podobną działalność w kraju.

Wpływ Rad Seniorów prawdopodobnie wzrośnie w nadchodzących latach, biorąc pod uwagę starzenie się społeczeństwa i rosnące znaczenie starszych obywateli w elektoracie. Rady są narzędziem organizacyjnym służącym do wytyczania kierunków rozwoju srebrnej gospodarki zgodnie z potrzebami i życzeniami seniorów. Mówiąc krótko, promują koncentrację uwagi na seniorach.

SYGNATARIUSZE ZOBOWIĄZUJĄ SIĘ WE WŁASNYM ŚRODOWISKU:

- Rozpowszechnić niniejszy dokument wśród organizacji lokalnych.
- Uczestniczyć w kampaniach, które przyczyniają się do realizacji naszych pomysłów i propozycji.
- Zachęcać i angażować do transgranicznej e-współpracy.
- Promować wydarzenia wspierające działalność sieci, a także działać na rzecz wzrostu liczby grup zrzeszonych w sieci.
- Publikować wnioski dotyczące działań mających na celu wdrożenie tych pomysłów i proponować nowe działania w oparciu o zdobyte doświadczenie.